

literatura
ÀLEX MILIAN

‘Si aquest carrer fos meu’ (Edicions del 1984, 2020) és una bella història de no-ficció que porta Stefanie Kremser (Düsseldorf, Alemanya, 1967) per la vintena de cases i pisos on ha viscut, des de la Cochabamba (Bolívia) de la infantesa fins a Barcelona, on resideix ara, passant per Sao Paulo (Brasil), Munic (Alemanya) o Nova York (EUA). Traduït de l’alemany per Marina Bornas.

Postals dels llocs on vas viure

Si aquest carrer fos meu

STEFANIE KREMSER

Traducció: Marina Bornas
Edicions del 1984
Barcelona, 2020
258 pàgines

Diu en que Raymond Chandler canviava de casa després d’acabar cada novel·la. Un cop escrita *La gran dormida*, casa en venda i nova residència. En acabar *Adeu, nena*, una altra vegada maletes, capses i mudança. No sabem si el més literari dels autors de novel·la negra fugia dels vells fantasmes de l’última trama o en buscava de nous en una nova ubicació. El fet és que mai en va parlar als seus escrits —a pesar del seu gust per les descripcions de carrers, cases i mansions.

L’escriptora Stefanie Kremser, que als 53 anys ha viscut en una vintena de cases, entoma amb coratge i sensibilitat el repte de repassar la seva vida a través dels llocs on ha residit.

Filla d’una família germanoboliviana; amb arrels a Alemanya per part de mare, però també per part d’uns avis paterns; crescuda a Bolívia i Brasil; formada universitàriament a Munic i casada i resident a Barcelona, la història de Kremser podria ser el guió d’una comèdia sobre la síndrome d’Ulisses que pateixen molts migrants. Kremser, però, la transforma en un recull d’històries —en capítols que funcionen com a relats— que visiten desordenadament —si la cronologia és l’ordre— les resi-

dències que ha tingut per tot el planeta, des de Cochabamba (Bolívia) a Munic (Alemanya) i de Gierath (Alemanya) a Sao Paulo (Brasil).

Pel camí van sortint petites històries de nazis, grans reflexions sobre la importància de la llengua, el poliglòtisme, l’amistat, les cultures o la migració. “A vegades —escriu Kremser— m’imagino l’emigrant —amb el seu equipatge i el seu cúmul de llengües, expectatives i a vegades identitats completament noves— com un ésser que es duplica, triplica o multiplica. Però també podria ser que tants paisatges infinits provoquin l’efecte contrari i es replegui en si mateix?”

Per pura sort, Barcelona és un dels ports —l’últim— on ha anat a atracar el vaixell Kremser i l’obra inclou interessants aportacions a l’eterna reflexió sobre la cultura catalana, el bilingüisme i la identitat. Molt interessants perquè estan escrites des d’una prosa que respira una honestedat i una modèstia extraordinàriament palpables. I és que l’autora no escriu una ratlla més del necessari ni revela cap dada que no tingui un sentit en la història que està explicant sobre la identitat personal i la importància o irrellevància del lloc on naixes, creixes o vius.

teatre

Francesc Foguet visita 'La casa de les aranyes', de Paco Zarzoso, a la sala petita del TNC

cinema

Esteve Plantada creu que 'Little Women' "sona més moderna i fidel que mai"

televisió

Toni de la Torre analitza la segona temporada de 'La amiga estupenda', una de les millors sèries

El tret distintiu de Kremser és que narra amb la bona disposició de l'escriptora que no ha de passar comptes amb ningú —ni deutes ni revenges—, amb un humor molt fi i amb una subtileza que dissimula un estil molt elaborat. A mesura que van passant les pàgines de *Si aquest carrer fos meu*, es va desvetllant una literatura molt personal, que a poc a poc deixa anar elements significatius que tenen un paper fonamental: com les molles de pa que ens permeten refer el camí del bosc, Kremser va mostrant objectes de la seua vida —o de les seues cases—, que prenen significació sentimental, i anirem retrobant carregats d'evocació. És el cas dels objectes que sempre acompanyen l'autora de mudança en mudança ("la maquineta, la perforadora, les tisores i el regle"). O la caixa forta que algú va deixar oblidada, i tancada, al terrat de l'última casa. O les amistats que es conserven al llarg del temps, a pesar de la nòmada vida de l'autora.

El territori de la no-ficció sembla sempre més limitat del que ens ofereixen dia a dia els bons escriptors. Stefanie Kremser demostra que cada capítol pot ser un conte a pesar de no ser ficció i que hi ha infinites maneres de gratar en la memòria sense escriure unes memòries. La troballa permet al lector endinsar-se en aquesta literatura com si realment fos ficció. Sense descripcions farragoses, informació innecessària o documentació inútil.

Dit d'una altra manera, Kremser recorda que la literatura és més important que el gènere o el material que es fa servir. És cert que la història de l'autora té l'exotisme de paisatges llunyans de Bolívia o Brasil; els contrastos amb Alemanya i Barcelona; la mítica Nova York i el proper barri de la Ribera. Però tot això no explica per què la novel·la es va fer gran a cada pàgina, per què se'ns fa més propera i més autèntica com més la llegim. Això ho explica l'estil, l'habilitat d'escriptora i la tendresa que sap transmetre.

@alexmillianbeser

Stefanie Kremser

2018 NANCY CRAMPTON

TÒNIA PASSOLA
Nua
Poesia 3i4

NUA
de TÒNIA PASSOLA

NOVETATS 3i4
Edicions Tres i Quatre / València

Pots seguir-nos a
Facebook i Twitter
Visita la nostra botiga virtual en www.tresiquatre.cat